

Warszawa, 7 kwietnia 2020 r.

MINISTER
SPRAWIEDLIWOŚCI

BM-V.0912.22.2019

IK: 636802

Pani

Elżbieta Szuflicka-Leszkievicz

Dyrektor

Sądu Okręgowego

w Jeleniej Górze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. INFORMACJE O KONTROLI

Jednostka kontrolowana: Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze, al. Wojska Polskiego 56, 58-500 Jelenia Góra (dalej: Sąd, SO).

Kontrolerzy: Magdalena Dąbrowska – starszy specjalista, Mariusz Kramarczuk – radca ministra, Małgorzata Kamieniecka – starszy specjalista działający na podstawie upoważnień nr 71/2019, 72/2019 i 73/2019 z dnia 06.09.2019 r. wydanych z upoważnienia Ministra Sprawiedliwości przez zastępcę dyrektora Biura Ministra, Jakuba Jamkę.

Tematyka kontroli: wydatkowanie środków publicznych, w tym w szczególności udzielanie zamówień, do których mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹ (dalej: *ustawa Pzp*) oraz, do których ustawa ta nie ma zastosowania; zlecenie zadań na podstawie umowy zlecenia i o dzieło, a także procedura przyznawania i wypłaty dodatkowych składników wynagrodzenia oraz funkcjonowanie służb bhp i ochrony obiektów sądowych.

Termin kontroli: 16 – 27.09.2019 r., w tym w siedzibie Sądu w dniach: 16 – 20.09.2019 r.

Okres objęty kontrolą: 2017 r. – 2018 r. oraz I półrocze 2019 r.

Tryb przeprowadzania kontroli: zwykły, zgodny z *Planem pracy na 2019 r.* zatwierdzonym przez Ministra Sprawiedliwości.

[akta kontroli str. 1-11, 18-23]

¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 2164, ze zm. oraz Dz. U. z 2018 r., poz. 1986, ze zm.

II. USTALENIA WSTĘPNE

Prezesem SO jest sędzia sądu rejonowego Dariusz Kliś² (dalej: Prezes SO).

Dyrektorem SO jest Elżbieta Szufflicka – Leszkiewicz. W okresie objętym kontrolą powyższą funkcję pełnił Mirosław Puch³ (dalej: Dyrektor SO) oraz w ramach pełnienia obowiązków dyrektora Dorota Piróg⁴ (dalej: p.o. Dyrektor SO) . Do wykonywania obowiązków Dyrektora SO w czasie jego nieobecności, w pełnym zakresie kompetencji, upoważniona była ██████████⁵ Kierownik Samodzielnej Sekcji Kadr (dalej: Kierownik SSK). Głównym Księgowym w Sądzie (dalej: Gł. księgowy) jest ██████████. Zastępcą Gł. Księgowego jest ██████████⁷

W trakcie przeprowadzonej kontroli nie kontrolowano prawidłowości naliczania i odprowadzania składek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz należnych podatków od osób fizycznych do urzędu skarbowego.

[akta kontroli str. 24-58]

III. USTALENIA SZCZEGÓŁOWE

1. Zamówienia publiczne o wartości powyżej 30 000 euro

Obszar zamówień publicznych i umowy zawarte w wyniku przeprowadzonych postępowań oceniono pozytywnie z zastrzeżeniami.

1.1 Wewnętrzne uregulowania w zakresie zamówień publicznych

W Sądzie nie zostały wprowadzone obowiązują wewnętrzne uregulowania w zakresie zamówień publicznych o wartości powyżej 30 000 euro.

1.2. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Na podstawie prowadzonych przez SO *rejestrów zamówień publicznych w postępowaniach pow. 30 tys. euro* do analizy wybrano 3 postępowania z lat 2017 i 2018 oraz I półrocza 2019 r. z łącznie 22 zarejestrowanych postępowań, w tym także unieważnionych.

Odpowiedzialnym w SO za zamówienia publiczne w postępowaniach powyżej 30 tys. euro w okresie objętym kontrolą byli odpowiednio Dyrektorzy SO lub osoby pełniące

² Od dnia 19.12.2017 r. – pismo z dnia 18.12.2017 r., znak: DKO-I-562-64/17, poprzednio w okresie od dnia 01.07.2014 r. do dnia 18.12.2017 r. Prezesem SO był Wojciech Damaszkowski.

³ Od 01.11.2017 r. do 15.09.2019 r., poprzednio w okresie od 19.06.2017 r. do 23.09.2017 r. Dyrektorem SO był Tomasz Żukiewicz, natomiast w okresie od 19.06.2017 r. do 18.06.2017 r. Dyrektorem SO była Danuta Kowal.

⁴ Od dnia 16.09.2019 r. – pismo z dnia 13.09.2019 r., znak: DKO-VII.573.146.2019. W okresie od 29.09.2017 r. do 31.10.2017 r. p. o. Dyrektora był Marcin Budzyński.

⁵ Na czas określony od 05.03.2019 r. do 28.08.2020 r. – cofnięte decyzją Sekretarza Stanu Michała Wójciaka z dniem 15.09.2019 r. w związku z przejściem Dyrektora SO Mirosława Pucha na emeryturę. Poprzednio w okresie od 01.03.2018 r. do 28.02.2019 r. upoważnienie posiadała Agata Radkiewicz a w okresie od 18.06.2014 r. do 18.06.2017 r. ██████████

⁶ Od 01.06.2017 r. – nadal. Od 20.11.2018 r. nieobecność usprawiedliwiona. Poprzednio do dnia 18.04.2017 r. była ██████████

⁷ Od 01.03.2018 r., poprzednio w okresie 01.02.2016 r. – 28.02.2018 r. była ██████████

obowiązki Dyrektora SO. Ponadto odpowiedzialnymi osobami za realizowane zadania dotyczące zamówień publicznych od 01.12.2017 r. była osoba zatrudniona na stanowisku głównego specjalisty ds. zamówień publicznych, a także członkowie komisji przetargowych powoływanych do poszczególnych postępowań oraz kierownicy i pracownicy jednostek organizacyjnych SO biorący udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

1. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nr OG/ZP-5/2017 pn. „Malowanie pomieszczeń, wymiana posadzek, remont sanitariatów, wewnętrznej inst. oświetleniowej i centralnego ogrzewania oraz montaż klimatyzatora w budynku SO”.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, o wartości zamówienia nieprzekraczającej kwoty, o której jest mowa w art. 11 ust. 8 ustawy Pzp, tj. o wartości zamówienia wynoszącej [REDAKTED] zł ([REDAKTED] euro). Postępowanie zostało wszczęte w dniu 14.07.2017 r. Do upływu terminu składania ofert zostały złożone trzy oferty.

Procedura otwarcia ofert odbyła się w dniu 03.08.2017 r. Bezpośrednio przed otwarciem ofert Zamawiający podał kwotę jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia - w wysokości [REDAKTED] zł. Do upływu terminu składania ofert zostały złożone oferty przez 3 Wykonawców. W trakcie oceny ofert, biorąc pod uwagę ustalone kryteria oceny ofert, dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty złożonej przez [REDAKTED] sp. z o.o., z ceną oferty: [REDAKTED] zł, terminem gwarancji – 60 miesięcy i warunkami płatności – w terminie do 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury.

W dniu 29.08.2017 r. udzielono zamówienia – zawarto umowę z wybranym wykonawcą z wynagrodzeniem, terminem gwarancji i warunkami płatności zgodnymi ze złożoną ofertą.

W przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia i udzieleniu zamówienia nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

2. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego nr OG 2502/ZP-2/2019 pn. „Budowa szybu windowego wraz z zadaniem wejścia do budynku SO”.

Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, o wartości zamówienia nieprzekraczającej kwoty, o której jest mowa w art. 11 ust. 8 ustawy Pzp, tj. o wartości zamówienia wynoszącej [REDAKTED] zł ([REDAKTED] euro). Postępowanie zostało wszczęte w dniu 24.06.2019 r.

Procedura otwarcia ofert odbyła się w dniu 09.07.2019 r. Bezpośrednio przed otwarciem ofert Zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, w wysokości [REDAKTED] zł. Do upływu terminu składania ofert wpłynęły 2 oferty. W trakcie oceny ofert, biorąc pod uwagę ustalone kryteria oceny ofert, dokonano

wyboru jako najkorzystniejszej oferty złożonej przez firmę [REDAKTOWANE] z ceną oferty: [REDAKTOWANE] zł, okresem gwarancji 72 miesiące i terminem płatności 30 dni.

W dniu 08.08.2019 r. udzielono zamówienia – zawarto umowę z wybranym wykonawcą, z wynagrodzeniem oraz okresem gwarancji i terminem płatności zgodnymi ze złożoną ofertą.

W przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

3. Postępowanie o udzielenie zamówienia na usługi społeczne nr OG/ZP-8/2018 pn. „Usługi ochrony obiektów sądowych będących w zarządzie SO”.

Postępowanie o udzielenie zamówienia na usługi społeczne zostało przeprowadzone na podstawie art. 138o ustawy Pzp, o wartości zamówienia na usługi społeczne w kwocie [REDAKTOWANE] zł, tj. nieprzekraczającej kwoty [REDAKTOWANE] zł, o której jest mowa w art. 138g ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp. Zamówienie zostało podzielone na 4 części:

- część 1: Usługi ochrony osób i mienia w budynku SO,
- część 2: Usługi ochrony osób i mienia w budynku Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim (dalej: SR w Lwówku Śląskim),
- część 3: Usługi ochrony osób i mienia w budynku Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze (dalej: SR w Kamiennej Górze),
- część 4: Usługi ochrony osób i mienia w budynku Sądu Rejonowego w Lubaniu (dalej: SR¹ w Lubaniu).

Postępowanie zostało wszczęte w dniu 05.12.2018 r.

Otwarcie ofert odbyło się w dniu 12.12.2018 r. W trakcie otwarcia ofert Zamawiający podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, w wysokości [REDAKTOWANE] zł. Do upływu terminu składania ofert zostały złożone oferty przez 2 Wykonawców. W trakcie oceny ofert, biorąc pod uwagę ustalone kryteria oceny ofert, dokonano wyboru najkorzystniejszej oferty, w zakresie wszystkich 4 części zamówienia, złożonej przez Konsorcjum firm: [REDAKTOWANE] Silesjan System Security Biuro Ochrony Mienia sp. z o.o.:

- część 1: cena oferty [REDAKTOWANE] - 80 pkt i 20 pkt za doświadczenie (ilość wskazanych usług nie więcej niż 5),
- część 2: cena oferty [REDAKTOWANE] pkt i 20 pkt za doświadczenie (ilość wskazanych usług nie więcej niż 5),
- część 3: cena oferty [REDAKTOWANE] - 80 pkt i 20 pkt za doświadczenie (ilość wskazanych usług nie więcej niż 5),
- część 4: cena oferty [REDAKTOWANE] 80 pkt i 20 pkt za doświadczenie (ilość wskazanych usług nie więcej niż 5).

W dniu 28.12.2018 r. udzielono zamówienia – z wybranym wykonawcą zawarto 4 umowy, odrębnie dla każdej z 4 części, każda z wynagrodzeniem zgodnym z ofertami częściowymi.

W przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia na usługi społeczne i udzieleniu zamówienia stwierdzono poniższe uchybienia:

- w załączniku nr 7, 7a, 7b, 7c do Ogłoszenia o zamówieniu na usługi społeczne w trybie art. 138o *ustawy Pzp* – projekt umowy, w § 8 *Kary umowne* zawarto następujące postanowienia: „1. Zamawiający może naliczyć Wykonawcy następujące kary umowne (...). 6. Jeżeli kara umowna nie pokrywa poniesionej szkody, zamawiający może dochodzić odszkodowania uzupełniającego, przewyższającego wysokość kar umownych do wysokości poniesionej szkody. 7. Zamawiający zastrzega sobie prawo do odszkodowania uzupełniającego, przenoszącego wysokość zastrzeżonych kar umownych – do wysokości poniesionej szkody.” Takie same postanowienia zawarte są w 4 umowach z dnia 28.12.2018 r. z ww. Wykonawcą.

Zawarcie w projektach umów do ww. Ogłoszenia oraz w zawartych umowach zapisów w zakresie możliwości zamiast konieczności nałożenia kar umownych przez Zamawiającego, pozostawiające uznaniowość przy ich naliczaniu („Zamawiający może”), a także możliwość lub zastrzeżenie sobie prawa dochodzenia odszkodowania uzupełniającego zamiast obowiązku jego dochodzenia stanowi złamanie zasady udzielania zamówienia w sposób przejrzysty wymaganej zgodnie z art. 138o ust. 2 *ustawy Pzp*. Jednocześnie możliwość odstąpienia od nałożenia kar umownych i dochodzenia odszkodowania zamiast konieczności ich nałożenia i dochodzenia nie zabezpiecza interesów Sądu i może stwarzać sytuacje korupcyjne lub co najmniej niejednoznaczne w trakcie realizacji umowy.

- w dokumentacji postępowania znajduje się 7 oświadczeń złożonych na podstawie art. 17 ust. 2 *ustawy Pzp* przez osoby wykonujące czynności w postępowaniu i o treści zawartej w art. 17 ust. 1, w tym ze sformułowaniem „Uprzedzony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania”. Należy jednak stwierdzić, że brak jest w *ustawie Pzp* uregulowań w zakresie konieczności stosowania art. 17 *ustawy Pzp* w postępowaniu o udzielenie zamówienia na usługi społeczne w przypadku, jeżeli wartość zamówienia na usługi społeczne jest mniejsza niż kwoty określone w art. 138g ust. 1 *ustawy Pzp*. Taki przepis istnieje, jako odesłanie do art. 17 *ustawy Pzp*, w art. 138k w zw. z art. 138g ust. 1 pkt 1 *ustawy Pzp*, lecz dotyczy zamówień na usługi społeczne, jeżeli wartość zamówienia na usługi społeczne jest równa lub przekracza kwotę 750 000 euro.

Jednakże, art. 138o ust. 2 *ustawy Pzp* nakazuje Zamawiającemu udzielania zamówienia na usługi społeczne o wartości zamówienia mniejszej od kwoty określonej w art. 138g ust. 1 *ustawy Pzp* w sposób przejrzysty, obiektywny i niedyskryminujący. W związku z tym w przypadku niezłożenia przez osoby wykonujące po stronie Zamawiającego

czynności w tego rodzaju postępowaniu przedmiotowych oświadczeń o braku ich związku z wykonawcami powodujących konflikt interesów lub mogących budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tych osób, będzie stanowiło złamanie przywołanych wyżej zasad, w szczególności zasady przejrzystości. Zaznaczyć należy, że nic nie stoi na przeszkodzie aby treść takiego oświadczenia była podobna do treści zawartej w art. 17 ust. 1 *ustawy Pzp*, lecz bez konieczności składania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia zawartego w art. 17 ust. 2 *ustawy Pzp* ponieważ postanowienie o składaniu oświadczenia pod tym rygorem musi wynikać wprost z *ustawy Pzp* lub innej ustawy.

[akta kontroli str. 12-14, 59, 75-76, 78-80, 91-616]

2. Zamówienia publiczne o wartości poniżej 30 000 euro

W wyniku weryfikacji zamówień publicznych o wartości poniżej 30 000 euro, w tym wewnętrznych uregulowań oraz postępowań działalność Sądu w przedmiotowym zakresie ocenia się pozytywnie z zastrzeżeniami.

2.1 Wewnętrzne uregulowania w zakresie zamówień publicznych o wartości poniżej 30 000 euro

W Sądzie obowiązuje *Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 Ustawy Prawo zamówień publicznych* (dalej: „*Regulamin*”), wprowadzony Zarządzeniem Nr 14/2017 Dyrektora Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 3 kwietnia 2017 r.⁸ (dalej: „*Zarządzenie*”).

Regulamin w załącznikach zawiera następujące wzory druków:

- „*Oświadczenie*” (załącznik Nr 1),
- „*Wniosek o dokonanie zakupu do zamówień o wartości szacunkowej poniżej równowartości kwoty 5.000,00 euro (netto)*” (załącznik Nr 2),
- „*Udokumentowanie szacowania wartości zamówienia*” (załącznik Nr 3),
- „*Wniosek o wyrażenie zgody na wszczęcie postępowania w zakresie realizacji zamówienia opłacanego ze środków publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych*” (załącznik Nr 4),
- „*Zapytanie cenowe (ofertowe) dla zamówienia publicznego o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych*” (załącznik Nr 5),
- „*Protokół z negocjacji z wykonawcą zamówienia publicznego o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych*” (załącznik Nr 6),

⁸ w sprawie wprowadzenia w Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze *Regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych*

- „Protokół z czynności wyboru wykonawcy zamówienia publicznego o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych” (załącznik Nr 7).

Zarządzenie weszło w życie z dniem 1 czerwca 2017 r. P.o. Dyrektora SO wyjaśniła⁹, że zgodnie z posiadanymi informacjami w okresie 01.01.2017 r. – 30.06.2017 r. (błąd pisarski: powinno być - 31.05.2017 r.) w SO nie obowiązywała jakakolwiek formalna regulacja wewnętrzna w zakresie realizacji zamówień publicznych do 30 tys. euro. Natomiast, na pytanie w jaki sposób były udzielane zamówienia do 30 tys. euro - wg jakich procedur i przez kogo przeprowadzanych w okresie 01.01.2017 r. – 31.05.2017 r. w SO p.o. Dyrektora SO ponownie wyjaśniła¹⁰, że w tym okresie w SO nie obowiązywała jakakolwiek formalna regulacja wewnętrzna w zakresie realizacji zamówień publicznych do 30 tys. euro oraz, że postępowania prowadził Kierownik Oddziału Gospodarczego zgodnie ze wskazaniami i akceptacją ówczesnego Dyrektora SO.

Jednocześnie należy w *Regulaminie* ocenić negatywnie:

- zbyt wysoką kwotę - równoważącą [REDAKTOWANE] euro (w złotych netto) - poniżej której do zamówień o tej wartości szacunkowej nie stosuje się zasad wynikających z *Regulaminu*,
- ww. zapis o wyłączeniu zasad wynikających z *Regulaminu*, w szczególności wskazanych w § 1 ust. 2 pkt 2 *Regulaminu*, w zakresie racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, w tym zasady wydatkowania środków publicznych w sposób celowy, oszczędny oraz umożliwiający terminową realizację zadań, a także zasady optymalnego doboru metod i środków w celu uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów, co jest niezgodne z ogólnie obowiązującymi przepisami dotyczącymi finansów publicznych i w związku z tym może wprowadzać w błąd pracowników SO, ponieważ i tak istnieje obowiązek stosowania przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*¹¹,
- możliwość przeprowadzenia czynności wyboru wykonawcy poprzez przeprowadzenie negocjacji z jednym wykonawcą, jako jedną z równorzędnych form wyboru,¹² bez obowiązku uzasadnienia wystąpienia szczególnego przypadku – jednego wykonawcy z wykazaniem zachowania przez Sąd w tym zakresie wyżej określonych zasad,
- zapis w załączniku Nr 1 wzór – na druku „*Oświadczenie*” w zakresie sformułowania „*Uprzedzony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania oświadczam, że:*”. Oświadczenie to składają pracownicy wykonujący czynności związane z udzieleniem zamówienia oraz pracownicy komórki wnioskującej zgodnie z treścią § 1 ust. 5 *Regulaminu*. Należy zaznaczyć, że nic nie stoi na przeszkodzie aby treść takiego oświadczenia była podobna do treści zawartej w art. 17 ust. 1 *ustawy Pzp*, lecz bez konieczności składania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie

⁹ Pismo z dnia 19.09.2019 r., L. dz. D 0900-3/19. – odpowiedź na wniosek nr 1 (pkt 1).

¹⁰ Pismo z dnia 30.09.2019 r., L. dz. D 0900-3/19. – odpowiedź na wniosek nr 11.

¹¹ Dz. U. z 2017 r., poz. 2077, ze zm.; Dz. U. z 2019 r. poz. 869.

falszywego oświadczenia zawartego w art. 17 ust. 2 *ustawy Pzp* ponieważ postanowienie o obowiązku składaniu oświadczenia pod tym rygorem musi wynikać wprost z *ustawy Pzp* lub innej ustawy. Zgodnie z treścią art. 4 pkt 8 *ustawy Pzp* ustawy tej nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro, w tym nie stosuje się art. 17 ust. 2 *ustawy Pzp*.

[akta kontroli str. 12-14, 59-77]

2.2. Postępowania podprogowe

1. Umowa nr 26/2017 zawarta w dniu 3.04.2017 r. z Andrzejem Studiennym, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą [REDAKTOWANO] podróży A [REDAKTOWANO] zorganizowanie wycieczki autokarowej do Szwajcarii Saksońskiej dla pracowników SO (45 osób) o całkowitej maksymalnej wartości świadczeń wynoszącej przy grupie 45 osobowej [REDAKTOWANO] zł.

W zakresie dotyczącym przedmiotowej umowy, w wyniku odpowiedzi na wniosek, p.o. Dyrektora SO wyjaśniła¹², że wycieczka do Szwajcarii Saksońskiej w terminie 31.05-02.06.2017 r. była w całości opłacana ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Zgodnie z decyzją ówczesnego Dyrektora SO zostało przeprowadzone postępowanie, które zakończyło się podpisaniem ww. umowy. Umowa ta została ujęta w rejestrze postępowań. Całkowita kwota wycieczki wyniosła 16.250 zł, płatnej w dwóch transzach, każda na podstawie odrębnej faktury. Płatności dokonano z konta funduszu socjalnego. Procedura wyboru wykonawcy została dokonana zgodnie z zasadą konkurencyjności.

2. Umowa na prowadzenie stałej obsługi prawnej zawarta w dniu 28.12.2017 r. na okres od dnia 02.01.2018 r. do dnia 31.12.2018 r. z radcą prawnym [REDAKTOWANO] prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą [REDAKTOWANO] [REDAKTOWANO] za wynagrodzeniem miesięcznym za bieżącą obsługę prawną [REDAKTOWANO] zł netto plus podatek VAT.

Umowa na prowadzenie stałej obsługi prawnej SO wraz z podległymi sądami funkcjonalnymi w 2018 r. została zawarta w wyniku odstąpienia od stosowania *Regulaminu*. Zgodnie z treścią notatki służbowej Kierownika Oddziału Gospodarczego (dalej: kierownik OG) z dnia 20.12.2017 r. za odstąpieniem od stosowania *Regulaminu* i udzieleniem zamówienia ww. wykonawcy przemawia specyfika zamówienia, albowiem dotyczy ona pomocy prawnej – udzielania porad prawnych, konsultacji prawnych i sporządzania opinii prawnych dla specyficznych spraw organizacyjnych i urzędniczych pracowników w SO i SR w Kamiennej Górze, Lubaniu i we Lwówku Śląskim oraz zasadne jest kontynuowanie współpracy przy zachowaniu dotychczasowego poziomu kosztów obsługi prawnej. Ponadto stwierdzono w notatce, że [REDAKTOWANO] od wielu

¹² Pismo z dnia 19.09.2019 r., L. dz. D 0900-3/19. – odpowiedź na wniosek nr 6 (pkt 2).

lat świadczy na dobrym poziomie usługi obsługi prawnej SO i posiada właściwe doświadczenie w tych sprawach. W trakcie kontroli ustalono i oceniono, że nie została wykazana specyfika tego zamówienia i ona nie istnieje w takim stopniu, w porównaniu do zamówień w zakresie obsługi prawnej np. innych jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa lub jednostek samorządowych, aby uzasadniało to niestosowanie zasady konkurencji przy wydatkowaniu środków publicznych. Jednocześnie świadczenie na dobrym poziomie obsługi prawnej w SO i posiadane właściwe doświadczenie nie może być także argumentem do odstąpienia od przeprowadzenia postępowania konkurencyjnego na podstawie *Regulaminu*. W związku z powyższym, nie zachodził uzasadniony przypadek do podjęcia decyzji¹³ przez ówczesnego Dyrektora SO o odstąpieniu od stosowania *Regulaminu*, o którym mowa w § 7 *Regulaminu*. Ponadto w treści zawartej umowy brak jest postanowień w zakresie kar umownych do zapłaty przez wykonawcę za nie wykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, co jest niekorzystne dla Sądu i Skarbu Państwa. Uwzględniając powyższe stwierdzono, że zasada legalności w wydatkowaniu środków publicznych przy tym zamówieniu została naruszona.

3. W przypadku umów:

- nr OG/7/2017 (zawarta w dniu 14.11.2017 r. z Przedsiębiorstwem Wielobranżowym [REDAKTURA] na dostawę i montaż regałów przesuwanych i stacjonarnych w pomieszczeniu archiwum za wynagrodzeniem [REDAKTURA]
- nr OG/7/P/18 (zawarta w dniu 20.04.2018 r. z [REDAKTURA] na okresowe przeglądy i konserwację 28 sztuk klimatyzatorów za wynagrodzeniem [REDAKTURA]
- nr OG/16/18 (zawarta w dniu 27.11.2018 r. z [REDAKTURA] na dostawę i montaż 2 kompletów UPS 20 kVA do pracy równoległej oraz 3 kompletów bezprzewodowego zewnętrznego układu obejściowego zasilaczy UPS 20 kVA za wynagrodzeniem [REDAKTURA]

postępowanie Sądu dotyczące ich zawarcia i realizacji zostało przeprowadzone prawidłowo, zgodnie z zasadą legalności wydatkowania środków publicznych.

Przedmiotowe umowy zawarto po przeprowadzeniu postępowania ofertowego, kierując zapytanie ofertowe do trzech potencjalnych wykonawców i dokonując wyboru najkorzystniejszej oferty (umowy nr OG/7/2017 i nr OG/7/P/18), natomiast w przypadku umowy nr OG/16/18 zawarto ją kierując zapytanie ofertowe do jednego wykonawcy po unieważnieniu wcześniej przeprowadzonego zapytania ofertowego, skierowanego do trzech potencjalnych wykonawców, z uwagi na brak ofert.

4. Umowa nr OG 2503/05/2019 zawarta w dniu 02.01.2019 r. z [REDAKTURA] na wypożyczenie i czyszczenie chodników dywanowych podgumowanych za wynagrodzeniem [REDAKTURA]

¹³ Adnotacja na notatce służbowej.

Czynność wyboru wykonawcy dokonano poprzez przeprowadzenie negocjacji z jednym wykonawcą. W odpowiedzi na wniosek o udzielenie wyjaśnień dlaczego przeprowadzono negocjacje tylko z jednym wykonawcą, p.o. Dyrektora SO wyjaśniła¹⁴, że przeprowadzenie negocjacji z jednym wykonawcą w zakresie zamówienia na czyszczenie wycieraczek zostało zatwierdzone przez ówczesnego Dyrektora SO po otrzymaniu w grudniu 2018 r. oferty wykonawcy, który we wcześniejszych latach wzorowo świadczył tę usługę.

Należy wskazać, że wzorowe świadczenie usługi we wcześniejszych latach przez wykonawcę nie może być uzasadnieniem odstąpienia SO do stosowania zasady konkurencji przy wydatkowaniu środków publicznych, w tym od zastosowania procedur konkurencyjnych zawartych w *Regulaminie*. W związku z tym zasada legalności w wydatkowaniu środków publicznych w tym przypadku została naruszona.

W związku z powyższym na 6 skontrolowanych umów zawartych w postępowaniach podprogowych dotyczących wydatkowania środków publicznych 2 należy ocenić negatywnie, a 4 pozytywnie.

[akta kontroli str. 81-90, 617-735]

3. Wydatki na zakupy inwestycyjne i remonty

Przedmiotowy obszar działalności Sądu ocenia się pozytywnie z zastrzeżeniami z uwagi na stwierdzone uchybienia dotyczące braku:

- kalkulacji uzasadniającej wybór dostawcy,
- zabezpieczenia interesu zamawiającego w zawartej umowie.

Na podstawie prowadzonych przez SO rejestrów: zamówień publicznych w postępowaniach pow. 30 tys. euro, zamówień publicznych w postępowaniach do 30 tys. euro, zamówień publicznych w postępowaniach pow. 5 tys. euro oraz wykazu umów zawartych w latach 2017-2019 w wyniku ww. postępowań do analizy wybrano siedem umów z lat 2017 i 2018. W 2019 r. w przedmiotowym zakresie nie zawarto umów, których realizacja i rozliczenie z kontrahentem zakończyłyby się w okresie objętym kontrolą (do 30.06.2019 r.).

Naprawa pokrycia dachowego w budynku Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze w terminie do 28 marca 2017 r., koszt ██████████ brutto

W dniu 20.03.2017 r. Kierownik OG wystąpił do Dyrektora SO z wnioskiem o zgodę na wykonanie prac naprawczych pokrycia dachowego budynku SR w Kamiennej Górze, w terminie do 28 marca 2017 r.

Jak wynika z treści wniosku, przeprowadzono rozeznanie telefoniczne, na które pozytywnie odpowiedział jeden wykonawca. Do wniosku dołączono wycenę prac naprawczych sporządzoną przez głównego specjalistę ds. inwestycji (dalej: Gł. specjalista ds. inwestycji).

¹⁴ Pismo z dnia 19.09.2019 r., L. dz. D 0900-2/19- odpowiedź na wniosek nr 6 (pkt 1).

Porównanie wniosku sporządzonego przez Kierownika OG oraz wyceny prac naprawczych wskazuje na nieścisłość w szacowanej kwocie kosztu naprawy. We wniosku pojawia się kwota 2.986,18 zł brutto, natomiast w wycenie - kwota 2.986,18 zł netto. Jednak po przeanalizowaniu pozostałych dokumentów można stwierdzić, że doszło do błędu pisarskiego w wycenie i koszt naprawy to 2.986,18 zł brutto. Naprawa została wykonana przez [REDAKTOWANE], a protokół odbioru prac bez zastrzeżeń sporządzono 28.03.2017 r. W tym samym dniu wykonawca wystawił fakturę, która została terminowo opłacona w dniu 10.04.2017 r.

Prace remontowo- budowlane, umowa nr OG/04/2017 zawarta w dniu 29.08.2017 r., w wyniku postępowania OG/ZP-5/2017¹⁵. Wartość zamówienia 1 228 118,41 zł brutto.

Przedmiotem zamówienia było wykonanie robót remontowo-budowlanych w budynku SO. Przed udzieleniem zamówienia plan finansowy wydatków Sądu na 2017 r. został zwiększony ogółem o kwotę [REDAKTOWANE] zł¹⁶. Prezydent Miasta Jeleniej Góry, decyzją Nr 64/2017 z dnia 27.02.2017 r. zatwierdził projekt i udzielił pozwolenia na budowę. Terminy: rozpoczęcia i zakończenia robót ustalono odpowiednio na 29.08.2017 r. oraz 27.12.2017 r. Wykonawca zastosował w umowie (w § 5) klauzulę społeczną i zastrzegł prawo do naliczania kar umownych, w przypadku niezatrudniania na podstawie umowy o pracę osób wykonujących w zakresie realizacji zamówienia prac takich jak: roboty murarskie, malarskie, posadzkowe, elektryczne. Z wyjaśnień Gł. specjalisty ds. inwestycji wynika, iż wykonawca, zgodnie z zapisem w §5 ust. 3 lit. a umowy, przedłożył wykaz osób zatrudnionych na umowę o pracę w zakresie realizacji zamówienia w zawodach takich jak – roboty murarskie, roboty malarskie, roboty posadzkowe oraz roboty elektryczne¹⁷. W §2 ww. umowy zamawiający zastrzegł możliwość zmiany (w porozumieniu z wykonawcą) harmonogramu rzeczowo-finansowego opracowanego przez wykonawcę w dniu podpisania umowy. W trakcie trwania prac przedstawiciele Zamawiającego (Kierownik OG, Z-ca Kierownika OG oraz główny specjalista ds. zamówień publicznych) stwierdzili konieczność wykonania robót dodatkowych¹⁸. Koszt wykonania robót dodatkowych/zamiennych został ustalony na [REDAKTOWANE] zł. brutto, co stanowi 0,44% wartości umowy podstawowej. W związku z powyższym, w dniu 27.11.2017 r. sporządzony został aneks Nr 1/2017 do umowy Nr OG/4/2017.

Przedstawione dokumenty¹⁹ potwierdzają terminowość wykonywanych prac oraz rozliczeń finansowych z wykonawcą.

¹⁵ Informacja o przebiegu postępowania w punkcie 1.2.1 niniejszego dokumentu.

¹⁶ Pismo Dyrektora SA z dnia 22.05.2017 r., znak: PB-0305-75/17 informujące o korekcie planu finansowego wydatków na 2017 r. W związku z aktualnymi potrzebami nastąpiło zwiększenie planu wydatków ogółem o kwotę [REDAKTOWANE] w części 15/07 dział 755 rozdział 75502: w § 4000 o kwotę [REDAKTOWANE] w § 4270 o kwotę [REDAKTOWANE].

¹⁷ Wyjaśnienie z dnia 25.09.2019 r.

¹⁸ Protokół konieczności wykonania robót dodatkowych/ zamiennych w ramach umowy Nr OG/4/2017.

¹⁹ Tj.: protokoły odbioru, faktury, potwierdzenia przelewów.

Na fakturach dokumentowano czynności sprawdzenia pod względem: merytorycznym, formalno-rachunkowym, wykonania usługi zgodnie z zawartą umową, zamówień publicznych, dokonania kontroli wstępnej, a także zatwierdzenia do wypłaty wg klasyfikacji budżetowej. Protokół końcowego odbioru robót bez zastrzeżeń podpisany został w dniu 27.12.2017 r.

Dostawa i montaż regałów, umowa nr OG/07/2017 zawarta w dniu 14.11.2017 r., w wyniku postępowania G.2410/2/2017²⁰. Wartość zamówienia 114 759,00 zł brutto.

Przedmiotem zamówienia były dostawa i montaż regałów przesuwnych i stacjonarnych w pomieszczeniu archiwum w budynku SR w Jeleniej Górze. Wykonawca zobowiązał się do dostarczenia i montażu regałów do dnia 20.12.2017 r., do przeszkolenia użytkowników, a także do udzielenia zamawiającemu gwarancji jakości na wykonane zamówienie, na okres 24 miesięcy od dnia zakończenia realizacji zamówienia. Umowa przewidywała kary z tytułu jej nienależytego wykonania. Pismem z dnia 15.12.2017 r. Dyrektor SR w Jeleniej Górze poinformował Dyrektora SO o zakończonym montażu regałów i przeszkoleniu pracowników. Jak wynika z treści protokołu odbioru²¹ zamawiający potwierdził fakt wykonania dostawy i montażu regałów przesuwnych zgodnie z umową nr OG/07/2017 w dniu 18.12.2017 r. Należność uregulowano terminowo²².

Dostawa i montaż 2 klimatyzatorów, postępowanie nr OG/11/P/2018, koszt zakupu 9 963,00 zł brutto.

Po stwierdzeniu wadliwej pracy 2 klimatyzatorów pracujących w serwerowni oraz pomieszczeniu UPS znajdujących się w SO ustalono, iż wiek urządzeń, brak dostępu do części zamiennych oraz brak serwisu pogwarancyjnego skutkuje brakiem możliwości naprawy ww. klimatyzatorów²³. Sporządzony został wniosek o zakup²⁴, a Gł. księgowy potwierdził zabezpieczenie środków finansowych w bieżącym planie finansowym w dniu 8.08.2018 r. Wniosek o zakup jest zgodny ze wzorem stanowiącym Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 14/2017 Dyrektora Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 3 kwietnia 2017 r. (procedura dot. zakupu do 5.000,00 euro). Jednocześnie stwierdzono, że przedmiotowy wniosek nie zawiera daty złożenia przez osobę wnioskującą oraz zatwierdzenia przez Dyrektora SO. Zaproszenie do złożenia oferty cenowej wysłano do trzech potencjalnych dostawców²⁵, a następnie wybrano najkorzystniejszą ofertę na kwotę ██████████ zł²⁶. Z przedłożonych dokumentów²⁷ wynika, że klimatyzatory zostały dostarczone i zamontowane w pomieszczeniach Sądu w dniu 17.09.2018 r., w tym samym dniu przez

²⁰ informacja o przebiegu postępowania w punkcie 2.2.3 niniejszego dokumentu

²¹ Protokół odbioru z dnia 18.12.2017 r.

²² F-ra nr 65/12/2017 r. z dnia 20.12.2017 r., potwierdzenie przelewu z dnia 27.12.2017 r.

²³ Opinia techniczna klimatyzatorów z dnia 19.03.2018 r. oraz notatka z oględzin ww. klimatyzatorów z dnia 6.06.2018 r.

²⁴ Wniosek o dokonanie zakupu o wartości szacunkowej poniżej równowartości kwoty 5.000,00 euro.

²⁵ Notatka służbowa z dnia 18.09.2018 r. (sporządzona po zakończeniu postępowania)

²⁶ Informacja o udzieleniu zamówienia z dnia 22.08.2018 r.

²⁷ Protokół odbioru OG/08/P/2018.

opis przedmiotu zamówienia, uzasadnienie celowości udzielenia zamówienia, szacunkową wartość zamówienia. We wniosku wskazano ponadto źródło finansowania, a Gł. księgowy potwierdził zabezpieczenie na ten cel środków finansowych w planie wydatków na rok 2018. Następnie przeprowadzono negocjacje z jednym wykonawcą – kierując zapytanie ofertowe do firmy Alfa-System sp. z o.o., u której wcześniej dokonano podobnego zakupu. Uzasadnieniem ograniczenia wyboru do jednego wykonawcy była możliwość obniżenia w przyszłości kosztów utrzymania, konserwacji i ewentualnych napraw pogwarancyjnych. Uzasadnienie wyboru dostawcy nie zostało jednak poparte żadną kalkulacją dotyczącą np.: ewentualnych usług pogwarancyjnych³⁴. W wyniku przeprowadzonych negocjacji dostawca wyraził zgodę na obniżenie ceny ofertowej z kwoty ██████████ zł brutto do kwoty ██████████ zł brutto³⁵.

Przedmiotem umowy zawartej w dniu 3.12.2018 r. były: dostawa i montaż skanera RTG XIS – 5335S dla SR w Jeleniej Górze, przeprowadzenie szkolenia obsługi skanera, a także świadczenie usług gwarancyjnych oraz serwisowych na warunkach opisanych w umowie. Wykonawca zobowiązany był wykonać przedmiot umowy do dnia 15.12.2018 r., a następnie udzielić pełnej gwarancji na okres 36 miesięcy liczony od dnia podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru.

W § 7 ust. 1 umowy określono wielkość kar umownych:

- „za opóźnienie w dostawie i montażu skanera RTG XIS 5335S w wysokości 2 % łącznej wartości brutto za realizację całego przedmiotu umowy”,
- „za opóźnienie w usunięciu wad w wysokości 1% łącznej wartości brutto za realizację przedmiotu umowy”.

Tak sformułowane zapisy nie zabezpieczają zamawiającego przed ewentualnymi skutkami przedłużającego się opóźnienia w realizacji przedmiotu umowy, ponieważ wysokość kar umownych nie zależy od jego wielkości.

W § 7 ust. 5 zastrzeżono, iż „zamawiający ma prawo odstąpić od porozumienia ze skutkiem natychmiastowym” z przyczyn, za które odpowiedzialność ponosi wykonawca, w szczególności jeżeli „opóźnienie w wykonaniu przedmiotu umowy wyniesie 7 dni, przy czym dostarczenie przedmiotu umowy w stanie niekompletnym wywołuje skutki równoznaczne z opóźnieniem w jej wykonaniu”. Z powyższego zapisu wynika, iż zastosowanie tego środka ma charakter uznaniowy. Tytułem konkluzji należy stwierdzić, że zapisy § 7 dotyczące kar umownych nie zabezpieczają interesu zleceniodawcy w przypadku nieterminowej realizacji przedmiotu umowy.

Treść protokołu odbioru z dnia 14.12.2018 r. oraz protokołu z przeprowadzonego tego samego dnia szkolenia wskazuje, iż przedmiot umowy został zrealizowany bez opóźnień. W dniu 19.12.2018 r. wykonawca wystawił fakturę VAT na kwotę brutto 78.010,28 zł.

³⁴ Wiadomość e-mail Dyrektor SR w Jeleniej Górze z dnia 29.11.2018 r.

³⁵ Notatka służbowa z dnia 3.12.2018 r.

Zobowiązanie zostało uregulowane z zachowaniem określonego 14-dniowego terminu płatności, tj. w dniu 27.12.2018 r.

Dostawa i montaż przełącznika Juniper EX2300-24T, umowa nr OG/13/P/2018 zawarta w dniu 7.12.2018 r., w wyniku postępowania OG 18/P/2018, koszt 8 364,00 zł. brutto

Przedmiotem zamówienia były dostawa 1 szt. przełącznika Juniper EX2300-24T do SR w Lwówku Śląskim wraz z pięcioletnią gwarancją i wsparciem serwisowym producenta. Wniosek o wyrażenie zgody na wszczęcie postępowania został złożony przez Kierownika Sekcji Informatycznej, a następnie zatwierdzony przez Dyrektora SO. Wniosek, zgodny ze wzorem określonym w Załączniku nr 4 do *Regulaminu* zawiera m. in.: opis przedmiotu zamówienia, uzasadnienie celowości udzielenia zamówienia (awaria przełącznika), szacunkową wartość zamówienia. We wniosku wskazano ponadto źródło finansowania, a Gł. księgowy potwierdził zabezpieczenie na ten cel środków finansowych w planie wydatków na rok 2018. Jednocześnie we wniosku nie wskazano daty jego sporządzenia i zatwierdzenia.

Wybór wykonawcy nastąpił w postępowaniu ofertowym; zamawiający skierował zapytanie ofertowe do 3 wykonawców i otrzymał 2 oferty. Najkorzystniejszą ofertę złożyła firma ██████████ ocalawia. Wykonawca zobowiązał się do dostawy przełącznika do 30.12.2018 r., a także do świadczenia usług gwarancyjnych oraz usług wsparcia technicznego przez okres 60 miesięcy licząc od dnia podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego. Umowa zabezpiecza interes zamawiającego: przewiduje kary z tytułu nienależytego lub nieterminowego wykonania umowy. Protokół odbioru końcowego, sporządzony w dniu 19.12.2018 r., stwierdza pozytywny wynik odbioru przedmiotu umowy. Należność uregulowano w terminie wskazanym na fakturze.

[akta kontroli str. 12-16, 59-77, 81-90, 736-945, 2234-2237]

4. Zawieranie umów cywilnoprawnych

Ze względu na stwierdzone nieprawidłowości przedmiotowy obszar działalności Sądu ocenia się negatywnie, z uwagi na:

- nieopracowanie wewnętrznych regulacji dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych, w szczególności określających sposób wyboru wykonawcy, odbioru przedmiotu zamówienia, jak również kalkulację wynagrodzenia;
- niewskazywanie w treści umów zapisów dotyczących: kar umownych, warunków odstąpienia od umowy oraz umożliwiających skuteczne dochodzenie roszczeń wynikających z ewentualnego nieterminowego bądź nienależytego wykonania prac;
- przypadki niedokonania sprawdzenia treści umów przez radcę prawnego, jak również kontrasygnaty głównego księgowego;

- zamknięty krąg wykonawców, którym SO zleca realizację usług w szczególności o charakterze ciągłym, co nie gwarantuje przestrzegania zasady transparentności i konkurencyjności przy wyborze wykonawcy;
- nieprzestrzeganie zapisów zawartych umów, w szczególności dokonywanie kontroli merytorycznej rozliczenia przedmiotu umowy przez osoby do tych czynności nieupoważnione;
- niewłaściwy nadzór Dyrektora SO oraz Zarządu PKZP nad realizacją umowy w związku z brakiem weryfikacji dokumentów – ewidencji godzin wykonania zlecenia, przedkładanych przez wykonawcę umowy w ramach jej rozliczenia.

4.1. Procedury wewnętrzne.

W Sądzie nie wprowadzono wewnętrznych regulacji dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych i sposobu ich dokumentowania³⁶. Również w obowiązującym *Regulaminie udzielania zamówień publicznych* nie znalazły się zapisy dotyczące ww. zakresu.

[akta kontroli str. 12-14, 59]

4.2. Umowy cywilnoprawne.

W okresie objętym kontrolą, SO zawarł³⁷ 52 umowy cywilnoprawne³⁸, w tym 39 z pracownikami sądów, z czego w 28 przypadkach³⁹ były to umowy zawarte z pracownikami SO, w tym Sędziami SO. Przedmiot umów zawartych z pracownikami SO dotyczył m. in. wykładów dla stażystów, przeprowadzania egzaminów kuratorskich oraz szkoleń. Pozostałe 13 umów Sąd zawarł z osobami fizycznymi. Ich przedmiotem było m.in. prowadzenie rachunkowości Pracowniczej Kasy Zapomogowo Pożyczkowej (dalej: PKZP), sprzątanie pomieszczeń w budynku SR w Lubaniu, doradztwo i konsultacje z zakresu zamówień publicznych, przeprowadzanie szkoleń dla kuratorów lub sędziów, realizacja zadań wynikających z zakresu funkcjonowania II Wydziału Karnego i Oddziału Gospodarczego Sądu.

Kontrolą objęto 13 losowo wybranych umów cywilnoprawnych⁴⁰ zawartych przez Sąd, co stanowi 25 % populacji ilościowej i 50 % populacji wartościowej (brutto). Łącznie kontrolą objęto wydatki na kwotę ██████████ (netto).

Zapisy ogólne umów

³⁶ Pismo z dnia 19.09.2019 r., znak: L.dz. D 0900-3/19 – odpowiedź na wniosek nr 1 (pkt 3).

³⁷ Na podstawie *Wykazów umów cywilnoprawnych* zawartych w latach 2017-2018 oraz I półroczu 2019 r. sporządzonych przez Sąd.

³⁸ W 2017 r. 23 umowy, w 2018 r. 25 umów natomiast w I połowie 2019 r. 4 umowy.

³⁹ W 2017 r. 12 umów, w 2018 r. 15 umów natomiast w I połowie 2019 r. 1 umowa.

⁴⁰ Ze względu na brak numeracji umów dla zobrazowania próby kontrolnej posłużono się liczbą porządkową pozycji wskazanej w *Wykazie umów cywilnoprawnych*: rok 2017 – lp. 8, 15, 19, 22; rok 2018 – 3, 10-14, 23, 25; rok 2019 – lp. 2.

Zasadniczym uchybieniem występującym w zbadanych umowach było niezawieranie w nich zapisów dotyczących kar umownych bądź możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń wynikających z ewentualnego nieterminowego bądź nienależytego wykonania prac będących ich przedmiotem⁴¹, jak również zapisów dotyczących zasad odbioru czynności będących ich przedmiotem⁴². Zwrócenia uwagi wymaga również fakt, że większość⁴³ z podpisanych umów nie zawierała adnotacji (parafy) radcy prawnego, świadczącej o dokonaniu sprawdzenia ich treści pod względem formalno-prawnym. W dwóch przypadkach umowy⁴⁴ nie zawierały również parafy Gł. księgowego.

Jednocześnie w trzech przypadkach⁴⁵ w umowach zawarte zostały zapisy dotyczące przypadków nienależytego lub nieterminowego wykonania zlecenia, które wskazują, że zleceniodawca ma prawo odmowy wypłaty w całości lub części umownej kwoty. Tak sformułowane zapisy umożliwiają zamawiającemu dowolność w podejmowaniu decyzji o nałożeniu kary i mogą się przyczynić do działań korupcyjnych, a tym samym nie zabezpieczają w pełni interesu Sądu.

Umowy zawierane z pracownikami sądów, w tym z sędziami

Sąd zawierał umowy zlecenia z pracownikami SO lub SR, w tym również z sędziami, w przedmiocie przeprowadzenia wykładów w ramach stażu urzędniczego⁴⁶, egzaminów kuratorskich⁴⁷ bądź szkoleń⁴⁸. Wykonawcy przedmiotowych umów zostali wybrani spośród osób wskazanych w *Programie szkolenia teoretycznego stażystów okręgu jeleniogórskiego*⁴⁹. W przypadku umów w zakresie egzaminów kuratorskich i szkoleń prowadzonych przez Sędziów ich zostali wskazani przez Prezesa SO.

Wynagrodzenie wykonawców umów, których przedmiotem było przeprowadzanie egzaminu kuratorskiego, w związku z uchyleniem z dniem 1 stycznia 2009 r. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 września 2002 r. w sprawie aplikacji sądowej i prokuratorskiej⁵⁰, zostało ustalone w oparciu o wytyczne zawarte w piśmie Departamentu

⁴¹ Rok 2017 – lp. 8; rok 2018 – lp. 11-12, 25.

⁴² Rok 2017 – lp. 8; rok 2018 – lp. 12, 25.

⁴³ 9 z 13 zbadanych umów.

⁴⁴ Rok 2017 – lp. 15; rok 2019 – lp. 2.

⁴⁵ Rok 2017 – lp. 8; rok 2018 – lp. 11, 12.

⁴⁶ Rok 2017 - lp.: 15 (organizacja i zakres działania sekretariatów sądowych; biurowość w sprawach sądowych – 1600,00 zł brutto), 19 (biurowość w sprawach cywilnych pierwszo-instancyjnych SO; postępowanie zażaleniowe i apelacyjne w sprawach cywilnych rozpoznawanych w sądzie drugiej instancji; urzędzenia ewidencyjne – 400,00 zł brutto), 22 (biurowość w sprawach karnych sądu rejonowego; urzędzenia ewidencyjne – 400,00 zł brutto), rok 2018 - lp.: 3 (wykonywanie orzeczeń w sprawach rodzinnych i opiekuńczych osób dorosłych; wykonywanie orzeczeń w sprawach nieletnich i małoletnich; urzędzenia ewidencyjne 400,00 zł brutto).

⁴⁷ Rok 2018 - lp. 14 i 23.

⁴⁸ Rok 2019 - lp. 2 (zmiany przepisów Kodeksu Postępowania Cywilnego dokonane ustawą z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, ustawą z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych; czynności w ramach nadzoru judykacyjnego przewidziane w ustawie o komornikach sądowych – [redacted] zł brutto).

⁴⁹ Dokument opracowany przez SO oraz zatwierdzony z up. Ministra Sprawiedliwości przez Lucynę Oleszek, zastępcę dyrektora Departamentu Kadr i Organizacji Sądów Powszechnych i Wojskowych - pismo z dnia 22.11.2017 r., znak: DKO-VI-5832-36/17/2 (171123-01669).

⁵⁰ Uchylone na podstawie ustawy z dnia 29 marca 2007 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2007 nr 64 poz. 433).

Wykonani Orzeczeń i Probacji z dnia 13.10.2009 r.⁵¹, zgodnie z którymi „wysokość wynagrodzenia winna być określona w taki sposób, by było ono zbliżone do wynagrodzenia, jakie otrzymywali na podstawie (...)” ww. rozporządzenia⁵². W przypadku umów, których przedmiotem było przeprowadzanie wykładów lub szkoleń, wynagrodzenie wykonawców zostało ustalone z zastosowaniem stawek określonych w decyzji Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 kwietnia 2008 r.⁵³. Z tytułu zawartych umów wykonawcy wystawiali rachunki, opiewające na kwoty zgodne z umowami. Potwierdzenie wykonania prac wynikających z umowy (kontrola merytoryczna) dokonywane było na rachunkach przez osoby do tego upoważnione. Do umów zawartych na szkolenia/staż zostały dołączone listy uczestników a odbiór czynności zleconych odbywał się na podstawie protokołu odbioru podpisanego przez strony.

Umowy zawierane z osobami fizycznymi

Sąd nie określił kryteriów, według których wybierano wykonawców umów. Nie gromadził również dokumentów potwierdzających, iż wykonawca umowy posiada odpowiednie kompetencje i kwalifikacje do jej realizacji. Nie opracował jednocześnie zasad dotyczących kryteriów, w oparciu o które ustalana była kwota wynagrodzenia dla poszczególnych wykonawców.

Wynagrodzenie wykonawców w ramach skontrolowanych umów cywilnoprawnych⁵⁴ kształtowało się na poziomie od ██████████⁵⁵ do ██████████⁵⁶ i wynikało wprost z przyjętej w umowie kwoty⁵⁷ bądź uwarunkowane było ilością wypracowanych w miesiącu godzin. W umowach zastosowane zostały zróżnicowane stawki za wynagrodzenie od 15,00 zł do 23,00 zł za godzinę wykonywanego zlecenia, a ich wykonawcy zobowiązani byli do prowadzenia ewidencji czasu wykonywania ich przedmiotu oraz wystawienia na jej podstawie rachunków. Wybór wykonawców umów nie został udokumentowany, a w jednym przypadku został on wskazany przez Kuratora Okręgowego. P.o. Dyrektor SO wyjaśnił⁵⁸, że „umowy były zawarte zgodnie z decyzją Dyrektora”. Powyższe nie gwarantuje rzetelności w procesie dokonywania ich wyboru. Również brak szacowania wartości poszczególnych umów uniemożliwia dokonanie oceny w kryterium gospodarności.

Mając na uwadze złożone wyjaśnienia zasadnym byłoby uregulowanie kwestii wyboru wykonawców jak i zastosowania odpowiedniej stawki godzinowej w umowach zawieranych

⁵¹ znak: DWOiO-II-0500-1213/09

⁵² § 34 ust. 1 i 2, tj. w wysokości 1,0% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu apelacyjnego w pierwszej stawce awansowej za każdego aplikanta zdającego egzamin.

⁵³ Decyzja DB III 020-141/08 w sprawie wysokości stawek wynagrodzenia dla osób prowadzących wykłady lub zajęcia w innej formie dla sędziów, prokuratorów, innych pracowników jednostek sądownictwa powszechnego i powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz aplikantów.

⁵⁴ Rok 2017 – lp. 8; rok 2018 – lp. 10-12, 25.

⁵⁵ Rok 2018 – lp. 13.

⁵⁶ Rok 2018 – lp. 10 – umowa zawarta na rok, miesięczne wynagrodzenie 2000,00 zł.

⁵⁷ Rok 2018 – lp. 13 – wynagrodzenie oraz wykonawca umowy szkoleniowej wskazany przez Kuratora Okręgowego.

⁵⁸ Pismo z dnia 23.09.2019 r., znak: L. dz. D 0900-3/19 – odpowiedź na wniosek nr 7 (pkt 2).

przez Sąd. Powyższe w znacznym stopniu sprzyjałoby realizacji zasad przejrzystości i oszczędności wymaganych przy wyborze wykonawców.

Każdorazowo rozliczenie zawartych umów następowało na podstawie rachunków wystawionych i przedłożonych przez wykonawców, opiewających na kwoty zgodne z umowami. Płatności z tytułu wynagrodzeń dla wykonawców zostały zrealizowane z zachowaniem terminów określonych w umowach.

Zwrócenia uwagi wymaga umowa trójstronna⁵⁹ zawarta pomiędzy Sądem a byłym pracownikiem SO⁶⁰ i Zarządem PKZP, której przedmiotem było prowadzenie pełnej rachunkowości PKZP⁶¹. Zapisy przedmiotowej umowy określały maksymalną ilość godzin jakie może wypracować w każdym miesiącu wykonawca, jak również obligowały go do potwierdzenia czasu realizacji zlecenia poprzez prowadzenie jego ewidencji. Dane zawarte w ww. ewidencji akceptowane powinny być przez Zleceniodawcę (Dyrektora SO) lub osobę przez niego upoważnioną i podlegają kontroli. Ilość godzin wyszczególnionych w ewidencji warunkowała wysokość miesięcznego wynagrodzenia wykonawcy, które stanowiło iloczyn stawki godzinowej wynoszącej 20,00 zł brutto i w miesiącu nie mogło przekroczyć kwoty [redacted] zł brutto. Wypłata wynagrodzenia miała następować na podstawie rachunku wystawionego przez wykonawcę. Na okoliczność poświadczenia wykonania przedmiotu umowy rachunki winny podlegać kontroli merytorycznej. Przedmiotowa czynność powinna być dokonana przez Zarząd PKZP⁶².

W wyniku kontroli stwierdzono, że żaden z rachunków przedłożonych przez wykonawcę nie został poddany kontroli merytorycznej przez Zarząd PKZP, co było niezgodne z § 6 ust. 4 umowy. Również ewidencja godzin wykonania umowy zlecenia nie została zaakceptowana zgodnie z zapisami § 5 ust. 4 umowy, gdyż w 5 przypadkach zamiast podpisu Dyrektora SO zawierała podpis przewodniczącego Zarządu PKZP. Ustalono także, że Zarząd PKZP nie posiada wiedzy kto był upoważniony przez Dyrektora SO do przedmiotowej czynności⁶³.

Ponadto stwierdzono, że ewidencja prowadzona przez wykonawcę była nierzetelna. Przedmiotowy dokument bez względu na ilość dni występujących w kolejnych miesiącach zawierał ich 31. Wykonawca każdorazowo powielał w nich daty, godziny oraz zakres wykonywanych czynności, czym wykazywał m.in. realizację przedmiotu umowy w sobotę, niedzielę oraz Święta, nawet przez 10 – 15 godzin dziennie. Przyjęty przez wykonawcę

⁵⁹ Rok 2018 – lp. 10.

⁶⁰ p. [redacted] – obecnie emeryt.

⁶¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1992 r. w sprawie *pracowniczych kas zapomogowo-pożyczkowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w zakładach pracy* (Dz.U.1992.100.502) w § 43 - 44 wskazuje, że rachunkowość PKZP prowadzona jest zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi zasad prowadzenia rachunkowości oraz nie mogą jej prowadzić członkowie zarządu i komisji rewizyjnej, a także osoba prowadząca kasę PKZP. Kasy PKZP nie mogą prowadzić członkowie zarządu i komisji rewizyjnej oraz osoba prowadząca księgowość PKZP.

⁶² Reprezentowany przez przewodniczącego – [redacted]

⁶³ Wyjaśnienia Zarządu PKZP do wniosku nr 9.

sposób postępowania przyczynił się do wskazywania w ewidencji kuriozalnych zapisów dotyczących m.in. odbioru dokumentów z Sądu bądź uczestnictwem w posiedzeniu Zarządu PKZP w sobotę lub w dzień ustawowo wolny od pracy, jak również pracą w dniach, które w danym miesiącu nie występują, np. 31 lutego. Podkreślić należy, że soboty wskazane w ewidencji jako dzień odbioru dokumentów z Sądu w rzeczywistości nie były dniami pracy SO⁶⁴, jak również, że żadne z posiedzeń⁶⁵ Zarządu PKZP nie miało miejsca w sobotę bądź dzień wolny od pracy.

Jednocześnie ustalono, że umowy na prowadzenie rachunkowości PKZP mają charakter ciągły i są zawierane z tym samym wykonawcą od 2017 r.⁶⁶, jednakże ze względu na brak osób odpowiedzialnych za ich zawarcie niemożliwym jest uzyskanie wyjaśnień, co do zasadności takiego postępowania. Tym niemniej w ocenie kontrolujących, biorąc pod uwagę sposób rozliczania umowy zawartej na rok 2018, gdzie zarówno zleceniodawca jak i strona trzecia umowy (Zarząd PKZP) dokonali akceptacji nierzetelnie prowadzonej ewidencji godzin wykonania zlecenia, stwierdzono że zarówno Dyrektor SO jak również Zarząd PKZP, nie sprawowali właściwego nadzoru nad realizacją przedmiotowej umowy.

[akta kontroli str. 12-16, 930-1401]

4.3. Zabezpieczenie środków na umowy

W planach finansowych SO na lata 2017 – 2019 w § 4170 *wynagrodzenia bezosobowe* zabezpieczono środki w wysokości odpowiednio ██████████ zł, ██████████ zł oraz ██████████ zł, z czego na wydatki z tytułu wynagrodzeń na umowy zlecenia niezwiązane z postępowaniem sądowym zabezpieczono środki w wysokości odpowiednio 34.634,00 zł, ██████████ zł oraz ██████████ zł.

Na podstawie sprawozdań Rb-28 z *wykonania planu wydatków budżetu państwa* w SO za IV kw. 2017 r., za 2018 r. oraz za II kw. 2019 r. ustalono, że wydatki z ww. tytułu nie przekroczyły zaplanowanych kwot określonych w planach finansowych SO na lata 2017 – 2019 i są zgodne z danymi wykazanymi w ewidencji analitycznej § 4170.

[akta kontroli str. 15-16, 1402-1597]

5. Dodatkowe składniki wynagrodzeń pracowników SO.

Przedmiotowy obszar działalności Sądu ocenia się pozytywnie ze względu na stosowanie się do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 marca 2017 r. w *sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego*⁶⁷ (dalej:

⁶⁴ Zarządzenia ws ustalenia dni wolnych w Sądzie w 2018 r.

⁶⁵ Protokoły z posiedzeń Zarządu PKZP w 2018 r.

⁶⁶ Rok 2017 – lp. 5 (kwiecień-maj: 2.010 zł) i 7 (lipiec-grudzień: ██████████ rok 2019 – lp. 1 (styczeń-grudzień ██████████).

⁶⁷ Dz. U. poz. 485 z późn. zm.

rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania), w szczególności w zakresie wysokości przyznanych kwot dodatków funkcyjnych i specjalnych.

5.1. Procedury wewnętrzne.

W Sądzie nie opracowano wewnętrznych regulacji dotyczących zatrudniania pracowników oraz polityki płacowej, w tym zasad nagradzania i premiowania. Kierownik SSK wyjaśnił⁶⁸, że w powyższym zakresie stosowane są obowiązujące przepisy prawa. Jednocześnie wskazał, że praktyką stosowaną w Sądzie jest składanie przez pracowników wniosków o awans. Przedmiotowy wniosek musi być zaopiniowany przez bezpośredniego przełożonego. Następnie, po sprawdzeniu spełnienia wymagań dotyczących awansu na wskazane stanowisko, Dyrektor podejmuje decyzję w tym przedmiocie. Pracownicy mają również możliwość składania do Dyrektora SO indywidualnych wniosków o zwiększenie wynagrodzeń. Wnioski rozpatruje Dyrektor SO, jednakże w przypadku urzędników współpracujących z Prezesem SO, decyzja Dyrektora SO poprzedzona jest konsultacją z Prezesem SO.

[akta kontroli str. 12-14, 1598-1599]

5.2. Dodatki funkcyjne urzędników i innych pracowników Sądu.

Pracownikom Sądu, na mocy § 4 ust. 1 *rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania* przysługuje dodatek z tytułu zajmowanego stanowiska oraz pełnionej funkcji. Wysokość dodatku określona została w załączniku nr 4 do wyżej przywołanego *rozporządzenia*, w którym wykazano maksymalne kwoty jakie mogą być przyznane urzędnikom i innym pracownikom Sądu z tego tytułu.

Ustalono⁶⁹, że w okresie od 01.01.2017 r. do 30.06.2019 r. dodatki funkcyjne przyznano 45 pracownikom. Kwoty przyznanych dodatków nie przekroczyły maksymalnej wysokości dopuszczanej przepisami i stanowiły od 18 % do 100 % ich wartości.

[akta kontroli str. 17, 1600-1601]

5.3. Dodatki specjalne urzędników i innych pracowników Sądu.

Na podstawie § 5 ust. 1 i 2 *rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania* urzędnikom i innym pracownikom Sądu może być przyznany na czas określony dodatek specjalny, do wysokości 40 % wynagrodzenia zasadniczego powiększonego o kwotę przyznanego dodatku funkcyjnego. Przedmiotowy dodatek może być przyznany przez Dyrektora Sądu z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, w szczególności zadań o wysokim stopniu złożoności i odpowiedzialności.

W okresie objętym kontrolą w SO dodatki specjalne⁷⁰ przyznano łącznie 76 pracownikom Sądu. W kilku przypadkach⁷¹, przedmiotowe dodatki zostały przyznane więcej

⁶⁸ Pismo z dnia 17.09.2019 r. – odpowiedź na wniosek nr 1 (pkt 5).

⁶⁹ Na podstawie *Zestawienia dodatków funkcyjnych urzędników SO w Jeleniej Górze w okresie 01.01.17-30.06.19*, sporządzonego przez kierownika SSK w dniu 17.09.2019 r.

niż raz. Jednocześnie okresy, na jakie przyznano dodatki nie pokrywały się. Łącznie w okresie od 01.01.2017 r. do 30.06.2019 r. przyznano 215 dodatków specjalnych⁷², na kwotę ██████████ zł⁷³. Poszczególne kwoty przyznanych dodatków nie przekroczyły 40 % wynagrodzenia zasadniczego powiększonego o dodatek funkcyjny.

We wszystkich przypadkach⁷⁴ dodatki specjalne zostały przyznane pracownikom Sądu w formie pisemnej, bezpośrednio przez Dyrektora SO. Przyznanie dodatków podyktowane było czasowym zwiększeniem obowiązków służbowych⁷⁵, bądź powierzeniem dodatkowych zadań⁷⁶. W 2 przypadkach dodatek z tytułu udziału konsultantów krajowych w uprade ZSRK oraz utrzymania i administrowania ZSRK został przyznany pracownikom przez Dyrektora SO na podstawie decyzji odpowiednio Ministerstwa Sprawiedliwości i Dyrektora Sądu Apelacyjnego. Dodatki przyznawane były na czas określony, na okresy od 1 do 5 miesięcy.

[akta kontroli str. 17, 1602-1802]

5.4. Premie.

W okresie objętym kontrolą pracownicy SO nie otrzymywali premii⁷⁷.

[akta kontroli str. 17, 1598-1599]

5.5. Nagrody.

W Sądzie brak jest regulacji wewnętrznych dotyczących przyznawania nagród. Kierownik SSK wyjaśnił⁷⁸, że nagrody przyznane pracownikom zostały rozdysponowane w kwotach ustalonych na spotkaniach Dyrektora SO i Organizacji Związkowych działających w Sądzie.

W okresie od 01.01.2017 r. do 30.06.2019 r. w Sądzie przyznano nagrody⁷⁹ w łącznej kwocie ██████████ zł brutto. Ustalono⁸⁰, że Dyrektor SO przyznając nagrody stosował się

⁷⁰ Na podstawie *Zestawienia dodatków specjalnych przyznanych urzędnikom i pracownikom obsługi SO w Jeleniej Górze w okresie 01.01.17-30.06.19*, sporządzonego przez kierownika SSK w dniu 17.09.2019 r.

⁷¹ W 2017 r. więcej niż raz przyznano dodatek 1 pracownikowi, w 2018 r. wielokrotny dodatek przyznano 14 pracownikom, natomiast w I połowie 2019 r. 8 pracownikom.

⁷² W tym 37 dodatków w wysokości od 70,00 zł do 1965,00 zł przyznano w 2017 r., 136 dodatków w wysokości od ██████████ zł do ██████████ przyznano w 2018 r., natomiast w I półroczu 2019 r. przyznano 42 dodatki w wysokości od ██████████ zł do ██████████.

⁷³ Łączna kwota przyznanych dodatków w poszczególnych latach wyniosła: 2017 r. – ██████████ zł, 2018 r. – ██████████ zł, natomiast w I półroczu 2019 r. kwota ta stanowiła równowartość ██████████ zł.

⁷⁴ Kontrolą objętych zostało 50 dodatków specjalnych przyznanych 27 pracownikom (l.p.: 1-2, 4-8, 12, 14-15, 17, 19-21, 25-28, 33, 37-38, 44-45, 56-58 i 61 *Zestawienia dodatków specjalnych (...)*), tj. 23 % populacji ilościowej. Łącznie kontrolą objęto wydatki na kwotę 29.938,20 zł.

⁷⁵ np. przejęcie części zadań pracowników nieobecnych w pracy, przeprowadzenia inwentaryzacji składników majątkowych, uzgadnianie należności sądowych, sporządzanie projektów planu budżetu, opracowanie rocznej informacji o działalności sądów okręgu jeleniogórskiego, prowadzenie Biura Dowodów Rzeczowych SO.

⁷⁶ np. udział w pracach Komitetu Sterującego wdrożeniem w SO SZJ, prowadzenia Kasy Zapomogowo Pożyczkowej, przeprowadzenia wykładów w ramach stażu urzędniczego, prac archiwizacyjnych, obsługa punktu informatycznego KRK, prowadzenie spraw związanych z Funduszem Sprawiedliwości.

⁷⁷ Pismo z dnia 17.09.2019 r. – odpowiedź na wniosek nr 3 (pkt 1).

⁷⁸ Pismo z dnia 17.09.2019 r. – odpowiedź na wniosek nr 1 (pkt 5).

⁷⁹ Na podstawie *Zestawienia nagród przyznanych urzędnikom SO w Jeleniej Górze w okresie 01.01.17-31.12.18* oraz *Zestawienia nagród przyznanych pracownikom obsługi SO w Jeleniej Górze w okresie 01.01.17-31.12.18*.

⁸⁰ Kontrolą objęto nagrody przyznane 26 pracownikom SO (zestawienie nagród dla pracowników obsługi za: 2017 r. - lp. 1-2; 2018 r. - lp. 1 oraz zestawienie nagród dla urzędników za: 2017 r. - lp. 3-5, 7, 11, 13-14, 20, 22,

do wytycznych Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, dotyczących zasad podziału i wypłaty nagród, jak również do ustaleń ze spotkań z Organizacją Związkową działającą przy Sądzie, uwzględniając do jej wysokości m.in. okres przepracowany w SO oraz poziom absencji.

[akta kontroli str. 17, 1598-1599, 1863-1933]

5.6. Zabezpieczenie środków na dodatkowe składniki wynagrodzenia

W planach finansowych SO na lata 2017 – 2018 w § 4010 *wynagrodzenia osobowe pracowników* w grupie urzędników i innych pracowników Sądu (dalej: pracowników Sądu) zabezpieczono środki w wysokości odpowiednio [REDAKTOWANE] zł i [REDAKTOWANE] zł. Ponadto, również na § 4040 *dotatkowe wynagrodzenie roczne* zabezpieczono środki w wysokości odpowiednio [REDAKTOWANE] i [REDAKTOWANE] zł.

Na podstawie sprawozdań Rb-70 *o zatrudnieniu i wynagrodzeniu* w SO za IV kw. 2017 r. i 2018 r. ustalono, że wydatki z ww. tytułu nie przekroczyły zaplanowanych kwot określonych w planach finansowych SO na lata 2017 – 2018.

[akta kontroli str. 12-16, 1934-1992]

6. Przeniesienia i awanse pracowników

Przedmiotowy obszar działalności Sądu ocenia się negatywnie z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości odnoszące się do nieprzestrzegania zapisów określonych w załączniku nr 1 do *rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania* w sprawie kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowisk, na które awansowani byli urzędnicy w Sądzie.

Przeciętne zatrudnienie w SO na koniec 2017 r. wynosiło 96,16 etatów urzędniczych i pracowników innych, natomiast na koniec 2018 r. wynosiło 89,80 etatów, zaś na koniec II kwartału 2019 r. wynosiło 86,29 etatów.

W Sądzie, w przypadku zwolnienia etatu, rozpisywany jest tzw. konkurs wewnętrzny, który daje możliwość awansu zainteresowanym pracownikom. Kierownik SSK wyjaśnił⁸¹, że z tej formy zatrudnienia najczęściej korzystają pracownicy zatrudnieni na umowę na zastępstwo, gdyż posiadają już pewne doświadczenie i niejednokrotnie ukończony również staż urzędniczy. Ponadto wskazał, że przenoszenie pracowników wraz z etatami między Wydziałami lub Oddziałami wynika z analizy obciążenia danej komórki.

Z zestawienia⁸² sporządzonego przez kierownika SSK wynika, że w okresie od 01.01.2017 r. do 30.06.2019 r. w wydziałach i oddziałach Sądu dokonano przeniesień 10 pracowników. Przeniesienia dotyczyły osób zarówno z krótkim okresem zatrudnienia w Sądzie, jak również pracowników, których okres zatrudnienia wynosił więcej niż 10 lat.

26, 34, 37, 39, 41, 45-46, 51-52, 54, 65, 67, 69, 82, 85; 2018 r. – lp. 2-3, 5, 7, 11, 13-14, 21, 23, 27, 29, 34, 36, 38, 40, 45-46, 51-52, 55, 67-68, 71, 85, 88), tj. 30 % populacji wartościowej. Łącznie kontrolą objęto wydatki na kwotę [REDAKTOWANE].

⁸¹ Pismo z dnia 17.09.2019 r. – odpowiedź na wniosek nr 1 (pkt 5).

⁸² Wykaz przesunięć kadrowych w SO w Jeleniej Górze w okresie 01.01.2017 – 30.06.2019.

Z informacji kierownika SSK⁸³ wynika, że uzasadnieniem do przesunięć były potrzeby kadrowe wynikające m.in. z nieobecności pracowników bądź decyzji o przeniesieniu etatu do innego sądu, a ich dokonanie wynikało z uzgodnień pomiędzy Dyrektorem SO a Prezesem. Ponadto, w kontrolowanym okresie 20 pracowników Sądu otrzymało awans stanowiskowy. Z informacji⁸⁴ kierownika SSK wynika, że przedmiotowe awanse wynikały m.in. ze zdanego egzaminu ukończenia stażu urzędniczego, przeniesienia pracowników z innych sądów lub przekształcenia etatów w grupie inni pracownicy na etaty urzędnicze. Szczegółową analizą objęto losowo wybrane akta osobowe 4 pracowników⁸⁵. W zawiązku z powyższym okres kontrolny został wydłużony o wcześniejsze lata.

Pracownik nr 1

Pracownik został zatrudniony w Sądzie w 2015 r. początkowo na stanowisku sekretarki w Oddziale Gospodarczym w wymiarze 0,75 etatu na czas określony a następnie od 01.12.2015 r., na czas nieokreślony. Po złożeniu egzaminu na stanowisko urzędnika sądowego, na podstawie aneksu do umowy o pracę, od dnia 01.06.2016 r. pracownik nr 1 został zatrudniony na stanowisku starszego inspektora w wymiarze 0,5 etatu. Następnie, z uwagi na zmniejszenie liczby etatów w Biurze Obsługi Interesanta SO (dalej: BOI), od dnia 08.05.2018 r. pracownik został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku sekretarki i przesunięty do pracy w BOI.

Zauważyć należy, że aneksowanie umowy, tj. zmiana warunków pracy, a co za tym idzie, awans na stanowisko starszego inspektora, został dokonany przez ówczesnego⁸⁶ Dyrektora SO z pominięciem wymaganych kwalifikacji określonych w załączniku nr 1 do *rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania*⁸⁷, gdyż pracownik nie spełniał warunku dotyczącego 3 lat pracy na stanowisku inspektora.

Pracownik nr 2

Pracownik nr 2 pracuje w Sądzie od 2016 r. Początkowo na umowę na zastępstwo w okresie usprawiedliwionej nieobecności innego pracownika, na stanowisku p.o. protokolanta w pełnym wymiarze czasu pracy. Następnie od dnia 01.12.2016 r. pracownik został zatrudniony na stanowisku stażysty w pełnym wymiarze czasu pracy w Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Z dniem 01.10.2017 r., ze względu na zlikwidowanie w powyższym wydziale jednego etatu sędziowskiego, pracownik nr 2 wraz z etatem urzędniczym został skierowany do wykonywania obowiązków w I Wydziale Cywilnym. Od dnia 01.03.2018 r., po zdaniu egzaminu ukończenia stażu urzędniczego i otrzymaniu

⁸³ Pismo z dnia 16.09.2019 r.

⁸⁴ Pismo z dnia 23.09.2019 r.

⁸⁵ Lp. 5 i 8 Wykazu przesunięć kadrowych w SO oraz lp. 1 i 3 Informacji o awansach.

⁸⁶ ██████████

⁸⁷ Dz. U. 2017.485 ze zm.

pozytywnej opinii Kierownika Sekretariatu Wydziału, pracownik został zatrudniony na pełen etat jako sekretarz sądowy.

Pracownik nr 3

Pracownik jest zatrudniony w Sądzie od 2006 r. Na początku jako referent stażysta, na umowę na czas określony w pełnym wymiarze czasu pracy, a od 2007 r. na czas nieokreślony. Po złożeniu egzaminu na stanowisko urzędnika sądowego i uzyskaniu pozytywnej opinii opiekuna stażysty z dniem 23.04.2007 r. pracownik otrzymał awans na stanowisko sekretarza sądowego. Następnie na wniosek przewodniczącego wydziału z dniem 01.11.2013 r. otrzymał awans na stanowisko starszego sekretarza. Z dniem 01.08.2014 r. pracownik otrzymał kolejny awans na stanowisko starszego inspektora. W kolejnym roku, od 01.10.2015 r. został zatrudniony na stanowisku specjalisty ds. finansowo-gospodarczych, a po niespełnieniu dwóch lat otrzymał kolejny awans i od dnia 01.07.2017 r. piastuje stanowisko głównego specjalisty ds. finansowo-gospodarczych.

Mając powyższe na uwadze stwierdzono, że zarówno awans na stanowisko starszego inspektora jak i na stanowisko głównego specjalisty do spraw finansowo-gospodarczych zostały przyznane przez ówczesnych⁸⁸ Dyrektorów SO z pominięciem wymaganych kwalifikacji określonych w załączniku nr 1 do *rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania*⁸⁹. W obydwu przypadkach pracownik nie spełniał warunków dotyczących lat pracy na niższych stanowiskach, odpowiednio 3 dla inspektora ds. biurowości oraz 5 dla specjalisty.

Pracownik nr 4

Pracownik nr 4 pracuje w Sądzie od 2006 r. Początkowo jako referent stażysta, na umowę na czas określony wymiarze 0,5 etatu, następnie w pełnym wymiarze czasu pracy, a od 2007 r. dodatkowo na czas nieokreślony. Po ukończeniu stażu urzędniczego i uzyskaniu pozytywnej opinii opiekuna stażysty z dniem 01.04.2008 r. pracownik otrzymał awans na stanowisko sekretarza sądowego. Następnie z dniem 01.11.2013 r. otrzymał awans na stanowisko starszego sekretarza, a od 01.11.2016 r. został zatrudniony na stanowisku inspektora. Po niespełnieniu roku od dnia 01.08.2017 r. pracownik nr 4 został zatrudniony na stanowisku starszego inspektora i w przeciągu miesiąca, tj. od dnia 01.09.2017 r. awansował na stanowisko specjalisty ds. gospodarczych

W związku z powyższym ustalono, że również w tym przypadku awans na stanowisko starszego inspektora został przyznany przez ówczesnego⁹⁰ Dyrektora SO z pominięciem wymaganych kwalifikacji określonych w załączniku nr 1 do *rozporządzenia w sprawie zasad*

⁸⁸ [REDACTED]

⁸⁹ Dz.U. 2013.646 ze zm. oraz Dz.U. 2017.485 ze zm.

⁹⁰ [REDACTED]

wynagradzania⁹¹, gdyż pracownik nie spełniał warunku dotyczącego 3 lat pracy na stanowisku, inspektora.

[akta kontroli str. 17, 1993-2103]

7. Organizacja oraz realizacja zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy

Działalność Sądu w zakresie bhp oceniono pozytywnie ze względu na wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. *Kodeks Pracy*⁹² (dalej: *Kodeks pracy*) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie *służby bezpieczeństwa i higieny pracy*⁹³ (dalej: *rozporządzenia w sprawie służby bhp*) w szczególności: prowadzenie wymaganej dokumentacji.

W okresie objętym kontrolą usługi w zakresie służby bezpieczeństwa i higieny pracy świadczyła firma „[REDAKTOWANE]” z którą SO w Jeleniej Górze zawarł umowy cywilno-prawne⁹⁴. W każdej z ww. umów zleceniodawca określił zadania zleceniobiorcy w załącznikach do umów. Jednak *zadania zleceniobiorcy* zawarte w ww. załącznikach nie w pełni wyczerpują zakres działania służby bhp określony w § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie *służby bhp*. Nie przewidują np. współpracy zleceniobiorcy z laboratoriami i innymi jednostkami zajmującymi się pomiarami stanu środowiska naturalnego, działającymi w systemie państwowego monitoringu środowiska, a także inicjowania i rozwijania na terenie zakładu pracy różnych form popularyzacji problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii⁹⁵. Jednakże treść §1 każdej umowy: „zleceniobiorca przyjmuje na siebie obowiązek wykonywania czynności specjalisty do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy i w związku z tym prowadzenie spraw z zakresu BHP zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie *służby bezpieczeństwa i higieny pracy*”, wskazuje, iż zleceniobiorca zobowiązał się do prowadzenia działań w pełnym zakresie określonym przez rozporządzenie w sprawie *służby bhp*.

Firma „[REDAKTOWANE]” spełnia wymogi dot. wykształcenia określone w § 4 ust. 2 w związku z § 4 ust. 6 rozporządzenia w sprawie *służby bhp*. Stan zatrudnienia w Sądzie w badanym okresie nie przekraczał 600 pracowników. Na dzień 31.12.2017 r. liczba pracowników wynosiła 154, na dzień 31.12.2018 r. – 143, na dzień 30.06.2019 r. – 143⁹⁶, w związku z tym wymóg określony w § 1 ust. 3 rozporządzenia w sprawie *służby bhp* uznano za spełniony.

Nowozatrudnieni pracownicy odbywają szkolenie wstępne bhp, a następnie wymagane szkolenia okresowe. Wymagane szkolenia okresowe pracowników realizowane są zgodnie z procedurą: *Zasady szkolenia pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny*

⁹¹ Dz.U. 2017.485 ze zm.

⁹² Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.

⁹³ Dz. U. Nr 109, poz. 704 ze zm.

⁹⁴ Umowa z dnia 02.01.2017 r., umowa z dnia 03.01.2018 nr OG/353/3/2018, umowa z dnia 28.12.2018 r. nr OG/353/22/2018.

⁹⁵ § 2 ust. 1 p.18 i 22 *rozporządzenia w sprawie służby bhp*

⁹⁶ Informacja z dnia 17.09.2019 r. – limity, obsady etatowo i osobowo.

pracy⁹⁷. Szkolenia okresowe kończą się egzaminem sprawdzającym. Prowadzone są *dzienniki szkoleń* wraz z listami obecności i *arkuszami egzaminacyjnymi* oraz *rejesty wydanych zaświadczeń z zakresu szkolenia BHP*. Fakt odbycia szkolenia wstępnego potwierdzają *karty szkolenia wstępnego*, a szkoleń okresowych kserokopie *zaświadczeń z ukończenia szkoleń* przechowywane w teczkach akt osobowych pracowników. W Sądzie nie opracowano planu szkoleń BHP. Z wyjaśnień specjalisty do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy⁹⁸ wynika, iż w przypadku nieobecności pracowników w ustalonym terminie szkolenia okresowego BHP: „po właściwym terminie ustala się wykaz tych osób i odpowiednio w zależności od ilości tych osób albo tworzy się kolejną grupę szkoleniową w innym terminie albo dokonuje się przeszkolenia indywidualnego”. Zastosowanie takiego rozwiązania może nie być efektywne, np. w przypadku wysokiej absencji pracowników.

W Sądzie opracowane zostały instrukcje BHP przy użytkowaniu urządzeń biurowych⁹⁹ oraz instrukcje bezpieczeństwa pożarowego, a w dniu 14.09.2019 r. odbyły się praktyczne ćwiczenia ewakuacyjne¹⁰⁰. Prowadzony jest *Rejestr wypadków przy pracy*. Z zapisów rejestru wynika, że w latach 2017, 2018 nie wystąpiły wypadki, natomiast w roku 2019 zarejestrowano 1 wypadek przy pracy¹⁰¹. Specjalista do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, Arkadiusz Kutrzuba wyjaśnił¹⁰², że nie wystąpiły przypadki kierowania spraw wypadków przy pracy na drogę sądową. Za lata 2017 i 2018 opracowana została analiza stanu bezpieczeństwa i higieny pracy¹⁰³, zgodnie z § 2 ust. 3 rozporządzenia w *sprawie służby bhp*. Za rok 2017 przeprowadzono ponadto audyt wewnętrzny w zakresie organizacji służb BHP w SO¹⁰⁴.

Pracownicy Sądu są kierowani na badania wstępne, okresowe oraz kontrolne¹⁰⁵. W okresie objętym kontrolą badaniami lekarskimi zajmowali się pracownicy Oddziału Gospodarczego, a od dnia 1 marca 2018 r. *zarządzeniem Prezesa Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze i zarządzeniem Dyrektora Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze*, czynności kierowania pracowników SO w Jeleniej Górze na badania wstępne i okresowe zostały powierzone Samodzielnej Sekcji Kadr¹⁰⁶. We wspomnianym dokumencie brak informacji na temat kierowania pracowników na badania kontrolne, o których mowa w art. 229 §2 *Kodeksu pracy*. Natomiast z przedłożonych przez Kierownika Samodzielnej Sekcji Kadr wykazów

⁹⁷ Zarządzenie Nr 5/2006/BHP Prezesa Sądu Okręgowego z dnia 27.03.2006 r.

⁹⁸ Wyjaśnienia z dnia 19.09.2019 r.

⁹⁹ Zarządzenie Nr 4/2007/BHP Prezesa Sądu Okręgowego z dnia 27.06.2007 r.

¹⁰⁰ Informacja od Kierownika Oddziału Gospodarczego z dnia 18.09.2019 r.

¹⁰¹ Akta w sprawie wypadku przy pracy nr 1/2019

¹⁰² Oświadczenie z dnia 18.09.2019 r.

¹⁰³ Sprawozdanie z Audytu Wewnętrznego Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze za rok 2017, informacja o stanie bezpieczeństwa i higieny pracy w Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze oraz w Sądach funkcjonalnych za rok 2017 oraz za rok 2018

¹⁰⁴ Sprawozdanie z audytu wewnętrznego z dnia 12 stycznia 2018 r.

¹⁰⁵ Wyjaśnienia z dnia 25.09.2019 r. do wniosku nr 9

¹⁰⁶ Zarządzenie Prezesa Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze Nr 7/2018 i zarządzenie Dyrektora Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze nr 11/2018 z dnia 27 lutego 2018 r.

badania lekarskich¹⁰⁷ wynika, że w okresie objętym kontrolą pracownicy byli kierowani zarówno na badania wstępne, okresowe, jak i kontrolne zgodnie z art. 229 *Kodeksu pracy*.

[akta kontroli str. 12-14, 2104-2233]

IV. OGÓLNA OCENA DZIAŁALNOŚCI SO

Mając na względzie ustalenia kontroli oraz oceny częściowe badanych obszarów, ogólnie działalność Sądu w badanym zakresie oceniono **pozytywnie z zastrzeżeniami**. Na powyższą ocenę wpływ mają niżej wymienione oceny częściowe, w wyniku których działalność SO w zakresie:

1. Realizacji zamówień publicznych o wartości powyżej 30 000 euro oceniono **pozytywnie z zastrzeżeniami** ze względu na:
 - a) zawarcie w projektach umów w Ogłoszeniu oraz w zawartych umowach zapisów w zakresie możliwości zamiast konieczności nałożenia kar umownych przez Zamawiającego, pozostawiające uznaniowość przy ich naliczaniu, a także możliwość lub zastrzeżenie sobie prawa dochodzenia odszkodowania uzupełniającego zamiast obowiązku jego dochodzenia,
 - b) złożenie w postępowaniu o udzielenie zamówienia na usługi społeczne przeprowadzonego na podstawie art. 138o *ustawy Pzp*, o wartości zamówienia na usługi społeczne nieprzekraczającej kwoty 750 000 euro, oświadczeń na podstawie art. 17 ust. 2 *ustawy Pzp* przez osoby wykonujące czynności w postępowaniu i o treści zawartej w art. 17 ust. 1 *ustawy Pzp*, w tym ze sformułowaniem „*Uprowadzony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania*”.
2. Realizacji zamówień publicznych o wartości poniżej 30 000 euro oceniono **pozytywnie z zastrzeżeniami** z uwagi na:
 - a) nieobowiązywanie w okresie 01.01.2017 r. – 31.05.2017 r. w SO jakiegokolwiek formalnej regulacji wewnętrznej w zakresie realizacji zamówień publicznych o wartości do 30 000 euro,
 - b) zbyt wysoką kwotę (stanowiącą równowartość 5.000,00 euro), poniżej której do zamówień o tej wartości szacunkowej nie stosuje się zasad wynikających z *Regulaminu*,
 - c) zapis o wyłączeniu zasad wynikających z *Regulaminu*, w szczególności wskazanych w § 1 ust. 2 pkt 2 *Regulaminu*, w zakresie racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, w tym zasady wydatkowania środków publicznych w sposób celowy, oszczędny oraz umożliwiający terminową realizację zadań, a także zasady optymalnego doboru metod i środków w celu uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów,

¹⁰⁷ Wykaz badań lekarskich prowadzony przez Samodzielną Sekcję Kadr od 01.03.2018 r., wykaz badań lekarskich z okresu objętego kontrolą do 02.2018 r.

- d) możliwość przeprowadzenia czynności wyboru wykonawcy poprzez przeprowadzenie negocjacji z jednym wykonawcą, jako jedną z równorzędnych form wyboru, bez obowiązku uzasadnienia wystąpienia szczególnego przypadku – jednego wykonawcy i z wykazaniem zachowania przez Sąd w tym zakresie zasad zgodnie z *Regulaminem*,
 - e) zapis w *Regulaminie*, w załączniku Nr 1 wzór – na druku „*Oświadczenie*” w zakresie sformułowania „*Uprzedzony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania oświadczam, że:*”.
 - f) zastrzeżenia stwierdzone w 2 umowach zawartych w postępowaniach podprogowych, w tym dotyczące dwóch zakupów w zakresie nie stosowania zasady konkurencji przy wydatkowaniu środków publicznych oraz braku postanowień dotyczących kar umownych do zapłaty przez wykonawcę za nie wykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w ramach jednej umowy.
3. Zawierania umów na inwestycje, remonty oceniono **pozytywnie z zastrzeżeniami** z uwagi na:
- a) brak kalkulacji uzasadniającej wybór dostawcy;
 - b) brak zabezpieczenia interesu zamawiającego w przypadkach nieterminowej lub nierzetelnej realizacji przedmiotu zamówienia.
4. Zawierania umów cywilnoprawnych oceniono **negatywnie** z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości dotyczące:
- a) nieopracowania wewnętrznych regulacji dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych, w szczególności określających sposób wyboru wykonawcy, odbioru przedmiotu zamówienia, jak również kalkulację wynagrodzenia;
 - b) niewskazywania w treści umów zapisów dotyczących: kar umownych, warunków odstąpienia od umowy oraz umożliwiających skuteczne dochodzenie roszczeń wynikających z ewentualnego nieterminowego bądź nienależytego wykonania prac, jak również przypadki niedokonania sprawdzenia treści umów przez radcę prawnego oraz zamieszczenia kontrasygnaty głównego księgowego;
 - c) zamknięty krąg wykonawców, którym SO zleca realizację usług, w szczególności o charakterze ciągłym, co nie gwarantuje przestrzegania zasady transparentności i konkurencyjności przy wyborze wykonawcy;
 - d) nieprzestrzegania zapisów zawartych umów, tj. dokonywania kontroli merytorycznej rozliczenia przedmiotu umowy przez osoby do tych czynności nieupoważnione;
 - e) niewłaściwie sprawowanego nadzoru nad realizacją umowy w związku z brakiem weryfikacji dokumentów – ewidencji godzin wykonania zlecenia, przedkładanych przez wykonawcę umowy w ramach jej rozliczenia.
5. Przyznawania dodatkowych składników wynagrodzeń pracownikom oceniono **pozytywnie** potwierdzając tym samym przestrzeganie zapisów rozporządzenia *rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania*, w zakresie wysokości przyznanych kwot dodatków funkcyjnych i specjalnych.

6. Przeniesienia i awanse pracowników oceniono **negatywnie** ze względu na nieprzestrzeganie zapisów określonych w załączniku nr 1 do *rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania*, dotyczących kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowisk, na które awansowani byli urzędnicy w Sądzie.
7. Organizacji oraz realizacji zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników oceniono **pozytywnie** potwierdzając wykonywanie zadań wynikających z rozporządzenia w sprawie służby bhp, a także z *Kodeksu Pracy*.

Wobec powyższego wnosi się o niezwłoczne podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości, a w szczególności:

1. Odstąpienie od stosowania zapisów o konieczności składania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia w przypadku stosowania oświadczeń na podstawie art. 17 ust. 2 *ustawy Pzp* w postępowaniach o udzielenie zamówień na usługi społeczne przeprowadzanych na podstawie art. 138o *ustawy Pzp*, gdy wartość zamówienia na usługi społeczne nie przekracza kwoty 750 000 euro, przy zachowaniu obowiązku składania przez osoby wykonujące po stronie Zamawiającego czynności w tego rodzaju postępowaniach oświadczeń o braku ich związku z wykonawcami powodujących konflikt interesów lub mogących budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności tych osób.
2. Dokonanie zmian zapisów w wewnętrznych uregulowaniach w zakresie zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej 30 000 euro, dotyczących opisanych zastrzeżeń, w tym również w zakresie obowiązku dokumentowania procesu oceny i wyboru wykonawców.
3. Opracowanie wewnętrznych regulacji dotyczących zawierania umów cywilnoprawnych, w szczególności określających sposób: wyboru wykonawcy (z zachowaniem zasady transparentności i konkurencyjności), ustalania wysokości wynagrodzenia, kontroli wykonania i odbioru przedmiotu umowy oraz rozliczenia. Przedmiotowa regulacja powinna także wskazywać osoby odpowiedzialne za dokonanie ww. czynności jak również obligować do parafowania zawieranych umów przez głównego księgowego jak i radcę prawnego.
4. Obowiązkowe zamieszczanie we wszystkich umowach zapisów zabezpieczających interesy Sądu poprzez określanie w nich kar umownych, warunków odstąpienia od umowy oraz umożliwiających skuteczne dochodzenie roszczeń wynikających z ewentualnego nieterminowego bądź nienależytego wykonania prac, jak również dotyczących zasad odbioru czynności będących ich przedmiotem. W przypadku umów zawieranych na podstawie *ustawy Pzp* również zapisów dotyczących obowiązkowego dochodzenia odszkodowania uzupełniającego.

5. Przestrzeganie zapisów zawartych umów, w szczególności dokonywanie kontroli merytorycznej rozliczenia przedmiotu umowy przez osoby do tych czynności nieupoważnione.
6. Wzmoczenie sprawowanego nadzoru nad realizacją zawartych umów, w szczególności w zakresie weryfikacji dokumentów przedkładanych przez wykonawców umów w ramach ich rozliczenia.
7. Obligatoryjne przestrzeganie zapisów określonych w załączniku nr 1 do *rozporządzenia w sprawie zasad wynagradzania*, dotyczących kwalifikacji wymaganych do zajmowania stanowisk, na które awansowani będą urzędnicy Sądu.

Stosownie do § 30 ust. 3 pkt. 1 i 2 komunikatu Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej dla działu administracji rządowej – sprawiedliwość dotyczących przeprowadzania kontroli działalności administracyjnej sądów powszechnych¹⁰⁸, proszę o przekazanie, w terminie do dnia 15 maja 2020 r. pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z § 31 wyżej przywołanego komunikatu od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Jakub Szopa
Zastępca Dyrektora
Biura Ministra

Sporządzono w dwóch egzemplarzach:

1. Dyrektor Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze,
2. Wydział Kontroli Biura Ministra w Ministerstwie Sprawiedliwości – a/a.

¹⁰⁸ Dz. Urz. Min. Sprawiedl. z 2015 r., poz. 236

10/10/10

10/10/10

10/10/10
10/10/10
10/10/10